ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Της Κ. ΡΑΠΑΝΑΚΗ

«Ευμενίδες»

Μια λιτή παράσταση, μια εξαίσια διδασκαλία που έδωσε προτεραιότητα στον λόγο του ποιητή και δικαίωσε το θεσμό των Επιδαυρίων

Οι «Ευμενίδες» είναι το τρίτο έργο της τριλογίας του Αισχύλου «Ορέστεια». Στην Αθήνα, ο Ορέστης αθωώνεται από το βαρύ έγκλημα της μητροκτονίας με τη διπλή ψήφο της Αθηνάς. Επίσης στο συγκεκριμένο έργο θεσμοποιείται το δικαστήριο του Αρείου Πάγου από την Αθηνά η οποία επίσης αναθέτει νέες δικαιοδοσίες στις Ερινύες που έχουν νικηθεί. Γίνονται Ευμενίδες.

Στην Επίδαυρο και στις 14 Αυγούστου, την επομένη της έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων, η «Ελληνική Σκηνή» μας χάρισε μία εξαιρετική παράσταση αφιερωμένη στον Δημήτρη Ροντήρη. Χωρίς πυροτεχνήματα, χωρίς άτοπους πειραματισμούς, αλλά με προτεραιότητα στο κείμενο, η παράσταση θεμελίωσε μία από τις πιο σημαντικές εργασίες στο χώρο του Αρχαίου Δράματος.

Η μετάφραση του Κ. Χ. Μύρη εξασφάλισε το κείμενο. Λόγος καθαρός, στέρεος, ατόφιος, που μετέδωσε λαμπερό το μήνυμα του ποιητή. Αθικτο μεσ' από τους αιώνες. Επιπλέον, η σκηνική διδασκαλία της Αννας Συνοδινού έγινε με βάση και γνώμονα το κείμενο. Με τέτοιον τρόπο ώστε οι ερμηνείες των ηθοποιών έφεραν στην ορχήστρα διάφανο το μήνυμα του Αισχύλου.

Σε αρχαϊκά πρότυπα, το πολύ καλό σκηνικό της Λ. Χρυσικοπούλου, το ξύλινο πατάρι, με τον μικρό ναό δεξιά και την ελιά ως αιώνιο σύμβολο.

Στο κλίμα της κλασικής υφής του έργου και η ενδυματολογική γραμμή από τη σκηνογράφο. Χαρακτηριστικότατη η φιγούρα της Αθηνάς με περικεφαλαία, ασπίδα, θώρακα. Πολύ σωστά, μαυροντυμένες οι Ερινύες ως θεές του σκότους και της εκδίκησης. Ολος ο θίασος με μισά προσωπεία έτσι ώστε ο λόγος, ο κάθε στίχος να έχει την προτεραιότητά του χωρίς να εμποδίζεται από τις εκφράσεις του προσώπου. Η ζωντανή ορχήστρα, η μουσική σύνθεση του Νίκου Ξανθούλη, η μουσική διδασκαλία από τον Ν. Συνοδινό και η προσεγμένη χορογραφία του Χ. Μανταφούνη κίνησαν τον χορό με ρυθμό και μέτρο, χωρίς να υπερκαλύπτεται ο λόγος.

Σε μία λιτή, κατά μέτωπον παράσταση, η Α. Συνοδινού ως Αθηνά επανεμφανίστηκε μετά από χρόνια στην Επίδαυρο και άστραψε η ορχήστρα από την καθαρότητα του λόγου. Μαζί της ένα επιτελείο έμπειρων ηθοποιών. Εξοχος, ο Κώστας Αθανασόπουλος (Ορέστης). Επιβλητικές και εκφραστικές παρουσίες ο Απόλλων του Κ. Κωνσταντόπουλου και το Φάντασμα της Κλυταιμνήστρας από την Μ. Τεχριτζόγλου καθώς και η Πυθία από την Πέπη Μεταλλείδου. Απέρριτη, απλή, χωρίς περιττά μαλάματα και στολίδια, η παράσταση των «Ευμενίδων» από την «Ελληνική Σκηνή» διδάσκει τις ερχόμενες γενιές πώς να χειρίζονται το λόγο του ποιητή, δίνοντάς του προτεραιότητα, μέσα από μια δουλειά συνόλου που να εστιάζει και να επικεντρώνεται στο κείμενο, χωρίς να επισκιάζεται από προσωπικές φιλοδοξίες και ακρότητες.